

Årstaängsvägen 5 B, 117 43 Stockholm

08 556 02 910

info@svenskatecknare.se

www.svenskatecknare.se

BONNIERS ÄNDRAR VILLKOREN – TILL DET SÄMRE!

Vad har hänt?

Under senvåren lanserade Bonniers sina nya förlagsavtal. De gick de ut storstilat; ”De författare som inte anpassar sig till villkoren kan söka andra förlag” var beskedet. När vi på Svenska Tecknare tittade närmare på avtalen så visade sig att det finns en rad punkter i avtalen som är en direkt försämring i förhållande till tidigare. Visst lever vi i en föränderlig värld där nya grepp och tankemönster behövs, men det ska inte vara på upphovsmännens bekostnad. Nya avtal ska vara ett resultat av förhandling.

För att reda ut en hel del frågetecken träffade vi Bonniers i mitten på oktober. Beskedet var tydligt, Bonniers kan möjligen tänka sig rätta till någon felformulering men, i allt väsentligt kommer avtalen inte att ändras.

Det här är inte acceptabelt att en part ensidigt bestämmer villkoren. Dessa avtal bygger enbart på vad som gynnar Bonniers egna affärer. Det är nu hög tid att upphovsmännen säger ifrån. Vår uppmaning är därför i nuläget att inte skriva på Bonniers nya förlagsavtal.

Vad är då problemet, varför ska man inte skriva på? Våra fem huvudinvändningar är:

- Bonniers avtal är formulerat med en omfattande upplåtelse av upphovsmännens rättigheter. Breda rättighetsupplåtelser innebär att du inte kan disponera över ditt eget verk. Det blir istället förlaget som bestämmer all användning. Detta kan både leda till inlåsning av verket men också att det är förlagen som håvar in all ersättning vid framtida nyttjanden.
- För vanlig bokutgivning är royaltynivåerna ungefär som förut men beträffande andra former av nyttjanden så är ersättningsnivåerna både låga och till sin konstruktion märkliga. T.ex. är nettointäkt en allt vanligare underlag och vad är det? Och varför ska förlaget ha 90 % av intäkterna vid print-on-demand?
- Avtalet innehåller långa tidsfrister i krångliga bestämmelser som kan leda till inlåsning av rättigheter.
- Garantiarvodet avskaffas och ersätts av ett förskott. Det finns inga bestämmelser om hur detta förskott ska beräknas. Du som upphovsman kan nu också bli återbetalningsskyldig.
- Bonniers har tagit bort den aktivitetsplikt som alltid varit inskrivna i avtalen tidigare. Aktivitetsplikten innebär att förlagen ska sörja för verkets marknadsföring och försäljning. Det här är ett exempel på de förskjutningar till Bonniers egen fördel som avtalen innehåller tämligen genomgående.

Vad gör Svenska tecknare nu!

- Vi jobbar nu på att få kontakt med så många berörda upphovsmän som möjligt.
- Vi samarbetar med andra organisationer.
- Vi har kallat in konfliktfondens styrelse för att ha beredskap för medlemmar som kommer i ekonomisk knipa pga. att avtal inte undertecknas.
- Vi kommer kontinuerligt att informera om vad som händer. Nu finns en mejllista och en arbetsgrupp.

Vi är medvetna om att det för dig som enskild upphovsman är svårt att avstå ifrån att skriva på avtal. Speciellt om du dessutom har en bra relation till förlaget i övrigt. Men vi måste säga ifrån nu. Det Bonniers gör får genomslag i alla förlagsavtal så småningom. Och du är inte ensam. Du både kan och ska använd din förening som sköld, det är vår uppgift.

Tveka inte att höra av dig med frågor eller synpunkter, vi jobbar hela tiden med detta.